

PROJEKT

**UCHWAŁA Nr XXXVII/230/2021
RADY GMINY ŁYSOMICE
z dnia 25 listopada 2021 roku**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2021 -2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 punkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021r., poz. 1372, poz. 1834) oraz art.176 pkt. 1, 179 ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 oraz z 2021r. poz. 159 i 1006) **uchwala się, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023, który stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Robert Kożuchowski

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY na lata 2021-2023

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	2
II. PODSTAWY PRAWNE DO REALIZACJI PROGRAMU	3
III. DIAGNOZA SPOŁECZNA.....	3
IV. RODZINNE I INSTYTUCJONALNE FORMY ZABEZPIECZANIA DZIECI	4
V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU	5
VI. ADRESACI ..	6
VII. CELE	6
CEL GŁÓWNY:	6
CELE SZCZEGÓŁOWE:.....	6
VIII. DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE PROGRAM	9
IX. REALIZATORZY PROGRAMU:.....	9
X. PRZEWIDYWANE EFEKTY	9
XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	10
XII. PROMOCJA PROGRAMU	10
XIII. MONITORING I EWALUACJA	10
XIV. PODSUMOWANIE	11

I. WSTĘP

1. Gminny Program Wspierania Rodziny został przygotowany w związku z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.). Jednym z celów Programu jest stworzenie rozwiązań profilaktycznych umożliwiających działania osłonowe zapobiegające wykluczaniu czy marginalizacji pewnej grupy mieszkańców. Ma być też naprawczym jak też wspomagającym osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. Należy podkreślić, że działania na rzecz rodziny, to działania na rzecz naszej społeczności lokalnej, a wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmacniania jej więzi. W rodzinę należy inwestować i dać jej możliwości samodzielnego wykonywania podstawowych funkcji.

Zdecydowana większość kompetencji państwa jest na poziomie samorządów gmin i powiatów. Szczególne zadania winny być nakierowane na sprawy społeczne, a szczególnie rodzinę, która dla całego społeczeństwa ma znaczenie najważniejsze. To w rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w następnie w swej dorosłości kształtują społeczeństwo. Należy więc kłaść szczególny nacisk na uwzględnienie możliwości rozwojowych rodziny, zdolności do przewyższania braków i pokonywania trudności, stąd należy tworzyć programy ukierunkowane na wspieranie i poprawę jej funkcjonowania. To w rodzinie kształtuje się "kapitał ludzki", który jest wyznacznikiem tempa rozwoju danej społeczności. Zawarte w niniejszym programie propozycje pomocowe wspierania rodziny, mają na celu pomoc w prawidłowym wypełnianiu nakreślonych funkcji rodziny. Obejmują one pomoc rodzinom zagrożonym różnego typu patologiami, dysfunkcjami oraz wsparcie w wychowywaniu dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym.

2. RODZINA JAKO PODSTAWOWE ŚRODOWISKO WYCHOWAWCZE

Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka, mającą wpływ na jego socjalizację. Właściwie funkcjonująca rodzina, daje poczucie bezpieczeństwa i rozwoju oraz prawidłowe wzorce do wypełniania w dorosłości ról społecznych. Należy jednak zwrócić uwagę, że aktualnie zmieniający się w bardzo szybkim tempie świat ze swoimi zagrożeniami, bardzo często wpływa na rozwój patologii społecznych. W gąszczu tych różnorodnych czynników zewnętrznych, nie każda rodzina potrafi się odnaleźć, przeciwdziałać ich złym wpływom, stąd występuje potrzeba wspierania ich przez państwo. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest wartością samą w sobie, której w odniesieniu zarówno do jednostki, jak i do całego społeczeństwa, nie można niczym równoważnym zastąpić. Każda rodzina spełnia w społeczeństwie wiele różnych funkcji, które można podzielić w następujący sposób:

1. Prokreacyjna i podtrzymująca ciągłości rodu.
2. Socjalizacyjna, czyli nauczanie reguł zachowań dzieci, uznanych prawideł postępowania w danym społeczeństwie i przekazywanie im przyjętego w danym społeczeństwie systemu wartości.
3. Zabezpieczająca jej członkom podstawowych potrzeb bytowych (np. jedzenia, schronienia i ubrania itp.).
4. Wskazująca, czyli ukierunkowująca jego członków na znalezienie odpowiedniego miejsca w społeczeństwie.

Podkreślić należy też, że rodzina jako grupa społeczna jest z natury cykliczna, albo inaczej mówiąc „odnawialna”, gdyż w miarę upływu lat członek danej rodziny, pełni w niej kolejne role społeczne.

Rodzina - to otwarty system społeczny, stanowiący pewną całość, która jest czymś więcej niż tylko jednostką. Kiedy mówimy o rodzinie jako systemie społecznym, należy spojrzeć na nią jako na trwający stały, systematyczny proces: np. komunikowania się, działania czy współdziałania wszystkich jego elementów, tworząc strukturalny układ. Stąd jak patrzymy na rodzinę, należy też rozpatrywać ją w perspektywie systemowej, to grupa współzależnych od siebie osobników, których łączy poczucie, więzi emocjonalnej, historii, oraz strategii działania w celu zaspokojenia potrzeb zarówno całej rodziny, jak i jej członków. Podsumowując, rodzina odgrywa podstawową rolę w kształtowaniu zdrowia psychicznego i fizycznego dziecka, a tym samym kondycja rodziny ma zasadniczy wpływ na zdrowie i funkcjonalność danego społeczeństwa.

II. PODSTAWY PRAWNE DO REALIZACJI PROGRAMU

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r., poz. 1249).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021r., poz. 1119).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz.1372 z późn. zm.).

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Ludność naszej gminy stanowi różnorodny status społeczny, zawodowy i materialny. Od kilku lat gmina prężnie się rozwija, co wpływa też na przemiany społeczne oraz systematyczny napływ nowych mieszkańców. Mimo, iż zmienia się na lepsze ogólna sytuacja gminy, pewna część jej mieszkańców ma problemy w codziennym funkcjonowaniu, potrzebując wsparcia instytucjonalnego. W 2020 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej objął szeroko rozumianym wsparciem 248 rodzin z 661 osobami w rodzinie. Pośród nich były 53 rodziny z dwójką dzieci, 38 rodzin z jednym dzieckiem, z trójką dzieci było 20 rodzin, a 12 rodzin wielodzietnych. Najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej była długotrwała i ciężka choroba; wynika to ze specyfiki grup klientów pomocy społecznej, wśród których dominują osoby starsze, często samotne, emeryci i renciści. Kolejnym powodem jest bezrobocie, dotyczy osoby, które z różnych przyczyn (wiek, uzależnienia, wzorce wyniesione z domu, itp.), nie mają możliwości zaistnienia na otwartym rynku pracy. Następnym powodem jest niepełnosprawność, która często bez pomocy osoby trzeciej uniemożliwia samodzielne funkcjonowanie lub podjęcie pracy. Bezrobocie jest jednym z najważniejszych czynników odpowiedzialnych za ubóstwo. Niesie za sobą nie tylko niedostatek ale też wpływa negatywnie na funkcjonowanie rodziny. Często prowadzi do zachowań patologicznych w rodzinie: powstawania nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych, kulturalnych, wpływając na całokształt jej funkcjonowania. W konsekwencji doprowadza do nieradzenia sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin ze strony państwa,

Powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Z informacji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Toruń - w pieczy zastępczej na dzień 31 grudnia 2020 roku umieszczonych jest 11 dzieci z terenu naszej gminy przebywających w 9 rodzinach zastępczych.

Gmina Łysomice, zgodnie z przepisami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - współfinansuje pobyt 10 dzieci w rodzinach zastępczych oraz za 1 dziecko w placówce interwencyjnej.

Dane z I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Toruniu wskazuje że na dzień 31 grudnia 2020 roku - na terenie gminy Łysomice - sprawował nadzór nad 15 rodzinami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w których przebywa 36 dzieci z ograniczoną władzą rodzicielską.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w 2020 roku wynika że u 12 rodzin wszczęto procedurę "Niebieskiej Karty", w tym u 5 rodzin wychowujących dzieci. W 2020 roku Policja dokonała 3 interwencji domowych, gdzie sprawcy działali pod wpływem alkoholu, zastosowano u nich środek zapobiegawczy w formie dozoru, nakazu opuszczenia lokalu zakazu zbliżania się.

Z Punktu Konsultacyjnego w Łysomicach uzyskano informację, że w 2020 roku udzielono 88 porad osobom z problemem alkoholowym oraz współuzależnionym, w tym 21 osobom z problemem alkoholowym, 18 porad osobom doznającym przemocy oraz 9 osobom stosującym przemoc.

W ramach zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na terenie gminy Łysomice działają również świetlice profilaktyczno-wychowawcze. W 2020 roku pracowały one w Wytrębolicach, Ostaszewie i Kamionkach Małych i zrzeszały około 72 dzieci z okolicznych miejscowości w tym 43 dzieci z rodzin alkoholowych.

Gmina ma 4 szkoły podstawowe. Do szkół uczęszczało na dzień 30 września 2021 roku 1161 dzieci i uczniów (łącznie z oddziałami przedszkolnymi). Przy szkołach działają świetlice, do których uczęszczają wszystkie dzieci oczekujące na rozpoczęcie zajęć szkolnych oraz odwóz po zakończonych zajęciach szkolnych. W szkołach prowadzi się dożywianie, a z obiadów w 2020 roku skorzystało 137 w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, a ogółem z dofinansowania dożywiania przez gminę - skorzystało 142 dzieci.

Na terenie gminy funkcjonują też 2 przedszkola: 1 gminne z 4 filiami oraz 1 przedszkole niepubliczne. Do przedszkoli na dzień 30 września 2021 roku uczęszczało ogółem 264 dzieci.

Na terenie gminy funkcjonuje również Poradnia Profilaktyczno-Pedagogiczna, która wspiera dzieci i ich rodziców w pokonywaniu trudności związanych z zaburzeniami rozwoju najmłodszych. Jest to duże wsparcie dla rodziców i szkół w zakresie diagnozowania i wspierania dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi. Wczesne wykrycie problemów rozwojowych dzieci i podejmowanie działań korekcyjnych, w przyszłości przynosi bardzo pozytywne rezultaty, często minimalizując lub wręcz je niwelując.

IV. RODZINNE I INSTYTUCJONALNE FORMY ZABEZPIECZANIA DZIECI

Państwo zabezpiecza opiekę w rodzinnych lub instytucjonalnych formach opieki zastępczej dzieciom,

które z różnych przyczyn nie mogą wychowywać się w swoim naturalnym środowisku jakim jest rodzina. Dysfunkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziców/opiekunów powodują, że następuje zaburzenie w prawidłowym rozwoju dziecka, w związku z tym występuje czasami potrzeba zabezpieczenia dzieci przez instytucjonalne formy pomocy.

Ustawa o pomocy społecznej w swoich przepisach określa instytucjonalną formę opieki jakim są placówki opiekuńczo-wychowawcze, które dzielą się na:

- 1) publiczne - prowadzone przez gminę, powiat lub samorząd województwa;
- 2) niepubliczne - prowadzone na podstawie umowy o realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej, przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność w zakresie pomocy społecznej; osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyróżnia się placówki opiekuńczo-wychowawcze następującego typu:

- 1) socjalizacyjne
- 2) interwencyjne
- 3) specjalistyczne - terapeutyczne
- 4) rodzinne

Przy czym placówka opiekuńczo-wychowawcza może łączyć zadania placówek o których mowa w pkt 1- 3. Podejmując działania zabezpieczenia instytucjonalnego dziecka należy w sposób właściwy uwzględnić wskazania w zachowaniu ciągłości w jego wychowaniu, jego tożsamości etnicznej, religijnej, kulturowej i językowej. Współczesny system instytucjonalnej opieki nad dziećmi jest coraz bardziej przyjazny, gdyż nie tworzy się dużych skupisk, które nie służyły socjalizowaniu i wychowywaniu młodego pokolenia. Następuje rozwój rodzinnych form opieki z jednoczesną pracą na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej. Rodzinna opieka zastępcza, to rodziny zastępcze (spokrewnione i nie spokrewnione) oraz zawodowe, które pobierają wynagrodzenie za pełnienie takiej funkcji oraz rodzinne placówki opiekuńczo-wychowawcze tj. rodzinne domy dziecka. Rodzinny Dom Dziecka, to najbardziej przyjazna dzieciom - zinstytucjonalizowana forma opiekuńczo-wychowawcza, która ma pod opieką od 4 do 8 dzieci (w szczególnych przypadkach, może w tej placówce przebywać więcej dzieci, gdy kieruje się rodzeństwo).

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2021-2023, a głównym jego założeniem: jest wypracowanie wielokierunkowego wsparcia rodziny poprzez działania różnorodnych instytucji, mające na celu:

- wzmacnianie potencjału rozwojowego rodziny, na wczesnym etapie jej funkcjonowania, rozwój systemu wpływającego na właściwy proces wychowawczy oraz ochronę dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem,
- wzbogacanie oferty edukacyjnej celem wspierania uczniów wymagających pomocy,

- prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych celem zwiększania poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny w środowisku,
- promocja zdrowego trybu życia oraz umiejętności integrowania się społeczeństwa naszej gminy, ze szczególnym uwzględnieniem: dzieci, młodzieży i osób starszych,
- Zapewnienie szerokiego dostępu społeczności lokalnej do infrastruktury gminnej,
- szybkie reagowanie w powstałych sytuacjach kryzysowych w rodzinie oraz udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia,
- wspieranie osób niepełnosprawnych, starszych i samotnych.

Zakłada się, że Program będzie źródłem ścisłej współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny, gwarantujących skuteczność podejmowanych działań. Wczesne działania profilaktyczne - pomniejszają problemy i przyczyniają się do lepszej pracy z dziećmi oraz ich rodzicami/opiekunami w środowisku rodzinnym, szkolnym czy lokalnym. Ponadto, winien przyczynić się do poprawy jakości życia rodziny poprzez pomoc we wzmocnieniu jej wydolności opiekuńczo-wychowawczej oraz w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka. Program ma też wskazać problemy osób niepełnosprawnych, starszych i samotnych oraz przyczynić się do wzmacniania z nimi więzi rodzinnych i środowiskowych. Ma też uczyć - szczególnie młodych ludzi, że takie osoby funkcjonują w rodzinach i środowisku, a naszym obowiązkiem jest ich wspomaganie i akceptowanie takich jakimi są.

VI. ADRESACI

Zakłada się, że Program w pierwszej kolejności będzie wspierał rodziny wychowujące dzieci, a szczególnie mające problemy w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Program kierowany jest też do rodzin zagrożonych lub dotkniętych uzależnieniami, przemocą czy ubóstwem, do osób niepełnosprawnych, starszych i samotnych.

VII. CELE

CEL GŁÓWNY:

Budowanie i realizowanie spójnego systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób niepełnosprawnych (w tym długotrwale chorych) oraz starszych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin poprzez:

- Diagnozowanie i monitoring warunków życia rodzin, ich potrzeb i oczekiwań.
- Wspomaganie rodzin w celu zabezpieczania odpowiednich warunków mieszkaniowych.
- Poprawa poczucia bezpieczeństwa materialno-bytowego rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości.
- Wspomaganie rodzin z niepełnosprawnymi dziećmi.
- Pomocą dzieciom i młodzieży w szczególności w formie dożywiania, organizowania wypoczynku w okresie wolnym od nauki oraz innych z różnorodnych form spędzania czasu wolnego.
- Praca z rodziną prowadzona poprzez pracę socjalną GOPS, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych i Poradni P-P.

- Podejmowanie działań w kierunku aktywności społeczno-zawodowej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, celem podjęcia zatrudnienia i innych działań mających wpływ na zmianę ich sytuacji w lokalnym środowisku.

2. Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny poprzez:

- Poszerzanie systemu wsparcia i specjalistycznego poradnictwa dla rodzin, w tym psychologicznego i prawnego.
- Podejmowanie działań przeciwdziałających przemocy w rodzinie i uzależnieniom.
- Wspieranie i propagowanie różnych form aktywności społecznej działającej na rzecz wspomagania rodzin oraz umacnianiu w nich więzi rodzinnych.
- Promowanie wartości rodzinnych poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych i kulturalno-rozrywkowych mających na celu wymianę doświadczeń, uczenie i pogłębianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, poprawianie relacji między rodzicami a dziećmi.
- Prowadzenie różnorodnych kampanii (ulotki, plakaty, artykuły prasowe, pikniki rodzinne) na rzecz umacniania rodziny i przeciwdziałania powstawania dysfunkcji.
- Podejmowanie różnorodnych działań na rzecz powrotu do rodziny naturalnej - dzieci umieszczonych w instytucjach zabezpieczających.
- Tworzenie warunków do opieki nad dziećmi - rodziców pracujących lub chcących podjąć pracę zawodową.
- Podejmowanie działań zapobiegających niedostosowaniu społecznemu młodego pokolenia.
- Poszerzanie programów działających placówek wsparcia dziennego takich jak: kluby, świetlice dla dzieci i młodzieży oraz starszego pokolenia
- Promowanie zdrowego typu życia poprzez realizację programów zdrowotnych.
- Tworzenie warunków do systematycznych zajęć ruchowo-rekreacyjnych przy wykorzystaniu gminnej bazy sportowej.
- Systematyczne doskonalenie zawodowe pracowników instytucji i organizacji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.
- Poszerzanie współpracy i wypracowywania zasad wspólnego działania wszystkich podmiotów z terenu gminy i powiatu na rzecz wzmacniania rodzin.

3. Wspomaganie rodzin z trudnościami wychowawczymi poprzez:

- pracę socjalną pracowników socjalnych, asystenta rodziny, specjalistów Poradni P-P, pedagogów szkolnych i innych specjalistycznych instytucji.
- Ścisła współpraca instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, celem właściwego przepływu informacji oraz podejmowania stosownych działań w tym zakresie.
- Podejmowanie działań prawnych w celu zapewnienia nadzoru kuratora nad nieletnimi pozbawionymi właściwej opieki ze strony rodziców/opiekunów.
- Wspieranie działalności świetlic wiejskich świetlic profilaktyczno-wychowawczych oraz organizowanie różnorodnych zajęć w pozalekcyjnych i dniach poza szkolnych.
- Realizowanie programów korekcyjnych i edukacyjno-terapeutycznych oraz mobilizowanie rodziców do korzystania ze specjalistycznych konsultacji.
- Przyjmowanie priorytetowo do placówek przedszkolnych dzieci z rodzin z trudnościami wychowawczymi.

4. Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym poprzez:

- Poszerzanie zajęć edukacyjnych oraz wspieranie uczniów uzdolnionych.

- Stworzenie systemu zabezpieczania potrzeb edukacyjnych dzieci z określoną niepełnosprawnością - wspierając ich proces kształcenia i rozwoju.
- Podejmowanie działań mających na celu integrację dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
- Wyrównywanie szans edukacyjnych, szczególnie dla dzieci z gdzie występują trudności materialne, wychowawcze bądź opiekuńcze - poprzez zajęcia edukacyjne, pomoc materialną (stypendia, zasiłki, dofinansowanie do imprez szkolnych i wycieczek, udział w projektach).
- Propagowanie inicjatyw służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży. Systematyczne realizowanie przez placówki oświatowe programów profilaktycznych, wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno- wychowawczych przeciwdziałających patologiom społecznym.
- Podejmowanie przez szkoły współpracy z innymi podmiotami w zakresie rozwiązywania problemów uczniów z rodzin dysfunkcyjnych.
- Realizowanie różnorodnych programów prozdrowotnych.
- Udzielanie specjalistycznego wsparcia (np. psychologicznego, pedagogicznego) uczniom, znajdującym się w trudnych sytuacjach oraz ich rodzicom/opiekunom.
- Prowadzenie świetlic szkolnych, organizując różnorodne zajęcia i pomoc uczniom.
- Systematyczne spotkania specjalistów z rodzicami, celem edukowania w zakresie kontaktów i sposobu pracy z dziećmi.
- Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu: profilaktyki uzależnień, agresji, radzenia sobie z agresją, złością, stresem, nauki umiejętnego rozwiązywania konfliktów rówieśniczych, radzenia sobie ze stresem innych problemów młodego pokolenia.

5. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny oraz zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy poprzez:

- Realizowanie programów profilaktycznych w zakresie edukacji rozwiązywania problemów uzależnień (od alkoholu, narkomanii), profilaktyki HIV/AIDS oraz radzenia sobie rodziców i ich dzieci z agresją, złością.
- Zwiększenie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.
- Promowanie właściwych wzorców zachowań podczas organizowanych imprez masowych, spotkań społecznych, rodzinnych itp..
- Ustawiczne szkolenia pracowników samorządowych i liderów społecznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.
- Współpraca wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy.

6. Osoby niepełnosprawne, starsze i samotne.

- Wspieranie osób potrzebujących (niepełnosprawnych, starszych i samotnych) - w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
- Wspieranie materialne osób niepełnosprawnych, starszych i samotnych.
- Wspomaganie programów promujących tolerancję wobec osób niepełnosprawnych, starszych i samotnych.

- Wspieranie programów integrujących osoby zdrowe z osobami niepełnosprawnymi, starszymi i samotnymi.
- Informowanie o poradnictwie i wsparciu administracyjnym osób niepełnosprawnych, starszych i samotnych.

VIII. DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE PROGRAM

Program zakłada, że realizowane działania będą wspierane również poprzez: sport, kulturę, rekreację i wypoczynek.

- Tworzenie i realizacja stałych imprez plenerowych; sportowo-rekreacyjnych wspierających rozwój sportu masowego oraz rekreacji i wypoczynku (w tym: uwzględniając udział osób niepełnosprawnych, starszych i samotnych).
- Współpraca z klubami sportowymi zachęcającymi do uczestnictwa w uprawianiu sportu, wykorzystując zaplecze sportowe z terenu gminy.
- Propagowanie i realizowanie różnorodnych form rozwoju turystyki, tak w skali gminy jak i powiatu województwa oraz kraju.
- Promowanie form wspólnego spędzania czasu wolnego, wypoczynku przez rodziny, w tym również przez osoby niepełnosprawne, starsze i samotne.
- Organizowanie różnorodnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży podczas wakacji i ferii

IX. REALIZATORZY PROGRAMU:

- Gmina Łysomice
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łysomicach
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Łysomice
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punkt Konsultacyjny w Łysomicach
- Szkoły z terenu gminy Łysomice
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łysomicach
- Ośrodki zdrowia z Gminy Łysomice
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu
- Posterunek Policji w Chełmży
- Powiatowy Urząd Pracy w Toruniu
- Organizacje pozarządowe z terenu Gminy Łysomice

X. PRZEWIDYWANE EFEKTY

- zapobieganie degradacji społecznej i marginalizacji rodzin zagrożonych niewydolnością opiekuńczo-wychowawczych oraz ubóstwem,
- ukierunkowanie na wielopłaszczyznowe działania wobec rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- zapobieganie szerzeniu się różnorodnych patologii,
- wieloinstytucjonalne działania zapobiegające powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach wymagających interwencji i umieszczania dzieci w pieczy zastępczej,

- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dzieci i rodzin,
- wdrażanie programów związanych z przewyższaniem uzależnień, szczególnie wśród dzieci i młodzieży
- minimalizowanie złych zachowań dzieci i młodzieży,
- rozwijanie różnorodnych form pomocy w zabezpieczaniu opieki nad dziećmi - rodzicom pracującym,
- wspieranie rozwoju różnorodnych form pomocy dzieciom, mających trudności w nauce,
- systematyczne działania mające na celu wszechstronny rozwój psycho-fizyczny dzieci i młodzieży,
- poszukiwanie nowych rozwiązań dotyczących pracy z dzieckiem,
- działania mające na celu ukierunkowywanie dzieci i młodzieży angażowania się w pracę na rzecz własnego środowiska,
- rozwój poradnictwa specjalistycznego (np.: psychologiczne, psychiatryczne. Pedagogiczne, prawne),
- prowadzenie akcji promocyjnych związanych z rodziną i rolą w wypełnianiu różnorodnych funkcji.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Program realizowany będzie w ramach środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozyskanych z innych źródeł takich jak: dotacje unijne czy sponsorzy.

XII. PROMOCJA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny promowany będzie w ramach różnorodnych festynów gminnych, spotkań szkoleniowych, konferencji i wszelkich innych działań mających na celu ograniczanie niewydolności rodzin i zabezpieczenia dzieci i młodzieży. Promowanie programu odbywać się będzie również za pomocą strony internetowej.

XIII. MONITORING I EWALUACJA

Gminny Program Wspierania rodziny jest dokumentem o działaniu długofalowym i podlegał będzie ewaluacji. W zależności od występujących potrzeb pojawiających się w trakcie jego obowiązywania, a ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny - będzie do nich dostosowywany. Monitoring polegał będzie na zbieraniu informacji i danych z instytucji realizujących zadania w zakresie pracy z rodziną, dziećmi i młodzieżą. Do najważniejszych informacji zaliczyć należy dane ilościowe: interwencji kryzysowych, umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych czy placówkach opiekuńczo-wychowawczych, liczby rodzin niewydolnych wychowawczo, przemocy domowej, rodzin żyjących w ubóstwie, konferencji, szkoleń oraz dane z zakresu finansów: środki finansowe przeznaczone na wsparcie rodzin kryzysowych, na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo- wychowawczych. Analiza zebranych danych i ich ocena pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczasowych.

Wójt Gminy składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją - zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej - w terminie do dnia 31 marca każdego roku. Koordynacją w zakresie

realizacji Programu zajmuje się Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

XIV. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie przez wszystkie instytucje działające na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży - właściwych warunków dla prawidłowego jej funkcjonowania na terenie gminy oraz poprawy jakości i stylu życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, mający na celu tworzenie warunków do jej usamodzielniania się. Ponadto ma też na celu zwiększenie poczucia odpowiedzialności rodziny za jej prawidłowe funkcjonowanie w środowisku, bezpieczeństwo socjalno-społeczne dzieci - głównie poprzez wykorzystanie własnego potencjału.